

UNIVERZITET U SARAJEVU – FAKULTET POLITIČKIH NAUKA
ODSJEK SIGURNOSNIH I MIROVNIH STUDIJA

Obrazac SP2

Stranica 1 od 5

Šifra predmeta:	Naziv predmeta: Sigurnost, građanstvo i ljudska prava		
Ciklus: I	Godina: I	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 6
Status: OBAVEZAN	Ukupan broj sati: 150 Predavanja: 45 Vježbe: 30 Samostalni rad studenta: 75		
Odgovorni nastavnik/ca	Doc.dr. Selma Ćosić E-mail: selma.cosic@fpn.unsa.ba Termini konsultacija: ponedjeljak: 09:30h – 12:00h utorak: 12:00h – 13:30h, četvrtak: 12:00h – 13:00h Napomena: Termin konsultacija zakazati uz prethodnu najavu putem e-maila.		
Preduslov za upis:	NE		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Kroz pristup savremenim sigurnosnim studijama, upoznavanje studenata sa osnovnim pojmovima, procesima i ulogom građana u kontekstu sigurnosti, ljudskih prava i demokratskog diskursa, te njihov međusobni odnos. Studenti će kroz predavanja, i vođeno istraživačko učenje razviti razumijevanje građanstva, pojama kojim se označava puno članstvo u zajednici, uključujući pravo djelatnoga sudjelovanja u određivanju uvjeta života zajednice i osiguravanju jednakoga statusa pojedinaca i grupa; međuovisnost prava i dužnosti, ovlasti i ograničenja, moći i odgovornosti, a to se odnosi kako na državu tako i na sve pripadnike političke zajednice, članove građanskog društva. Studenti će moći argumentirati ulogu građana kao elementa snaga sigurnosti i generatora mira. Studenti će kroz interdisciplinarni i interaktivni pristup učiti osnovne teorije i modele građanske participacije za razvoj sigurnosti, izučavati ulogu civilnog društva, te historijsko-filozofski razvoj ljudskih prava i značaj zaštite individualnih i kolektivnih prava i sloboda u demokratskim društvima, kao i povezanost sa sigurnosnim i mirovnim studijama. Promovirat će se koncept građanskog obrazovanja za mir i sigurnost, te uloga mladih kao odgovornih učesnika u		

	<p>političkom životu. Student treba razumjeti svrhu i funkciju državnih institucija u demokratskim društvima, te ovladati ključnim teorijama i institutima zaštite ljudskih prava, osobito onih proizašlih iz regionalnog sistema zaštite ljudskih prava u Europi, utemeljenog na Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Analizirat će se Povelja Europske unije o temeljnim pravima, gdje su u jedinstvenom tekstu objedinjena sva prava pojedinca i razvrstana su prema nekoliko glavnih načela: ljudsko dostojanstvo, temeljne slobode, ravnopravnost, solidarnost, prava građana, pravda i sigurnost. Razmatrati će se uloga informacijsko-medijskog i platformskog okruženja u demokratskom društvu i izazovi za demokratiju u informacijskom dobu.</p>
<p>Tematske jedinice:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Shvatanje, elementi, vrijednosti i razvoj aktivnog građanstva u kontekstu savremenih sigurnosnih i mirovnih studija 2. Filozofsko – historijske pretpostavke za nastanak demokratije, civilnog društva i ljudskih prava; 3. Građanske kompetencije i građanska pismenost 4. Građansko obrazovanje za mir i sigurnost; Ljudska prava i sigurnost 5. Informacijsko, medijsko i platformsko okruženje u kontekstu SIMS 6. Religijske i filozofske pretpostavke za razvoj ljudskih prava; 7. Univerzalnost ljudskih prava i generacije ljudskih prava 8. Sistem zaštite ljudskih prava u Europi: Vijeće Evrope i EU 9. Ljudska prava u Bosni i Hercegovini; Analiza slučajeva Evropskog suda za ljudska prava 10. Novi izazovi za DCDLJP u digitalnom dobu
<p>Ishodi učenja:</p>	<p>Znanje: Studenti pokazuje znanje i razumijevanje u području predmeta, te znaju reproducirati ili prepoznati informacije, ideje, koncepte i principe iz oblasti sigurnosti, građanstva i ljudskih prava u skladu sa ciljevima predmeta.</p> <p>Vještine: Studenti stečenim vještinama pokazuju sposobnost da mogu primijeniti detaljno znanje i kritičko razumijevanje principa vezanih za dato područje predmeta, te steći spoznajne i socijalne vještine i biti u stanju da svoje znanje podigne na viši nivo, produbi razumijevanje svog područja studija i kontinuirano razvija vlastite vještine, kroz samostalno učenje i razvoj; Studenti će također steći interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene</p>

	<p>kontekstima učenja sigurnosnih i mirovnih studija u skladu sa ciljevima predmeta.</p> <p>Kompetencije: Stečenim kompetencijama studenti imaju sposobnost da prikupljaju i tumače relevantne podatke unutar datog područja predmeta, na osnovu kojih donose sudove koji sadrže razmišljanja o relevantnim društvenim naučnim ili etičkim pitanjima. Stečenim kompetencijama studenti su izgradili vještine učenja neophodne za dalji studij, uz visok stepen autonomije i akademskih vještina i svojstava neophodnih za istraživački rad, shvatanje i procjenu novih informacija, koncepata i dokaza iz različitih izvora; posjeduje temelj za buduće samousmjeravanje i cjeloživotno učenje u skladu sa ciljevima predmeta; stekli su interpersonalne vještine i vještine timskog rada, primjerene za dalji studij.</p>										
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interaktivna predavanja – 40% 2. Vježbe, grupni rad - 20% 3. Prezentacije (domaći zadaci i diskusije) - 30% 4. gosti predavači - 10% 										
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Redovni studenti/ice:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">1. Prisustvo na nastavi</td> <td style="text-align: right;">5%</td> </tr> <tr> <td>2. Parcijalni ispit</td> <td style="text-align: right;">30%</td> </tr> <tr> <td>3. Vježbe (Kviz 10%, Prezentacije 10%)</td> <td style="text-align: right;">20%</td> </tr> <tr> <td>4. Završni ispit (pismeni ili usmeni - R/RSF)</td> <td style="text-align: right;">45%</td> </tr> </table> <p>Vanredni studenti/ice:</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 80%;">Završni ispit (pismeni ispit ili usmeni ispit)</td> <td style="text-align: right;">100%</td> </tr> </table>	1. Prisustvo na nastavi	5%	2. Parcijalni ispit	30%	3. Vježbe (Kviz 10%, Prezentacije 10%)	20%	4. Završni ispit (pismeni ili usmeni - R/RSF)	45%	Završni ispit (pismeni ispit ili usmeni ispit)	100%
1. Prisustvo na nastavi	5%										
2. Parcijalni ispit	30%										
3. Vježbe (Kviz 10%, Prezentacije 10%)	20%										
4. Završni ispit (pismeni ili usmeni - R/RSF)	45%										
Završni ispit (pismeni ispit ili usmeni ispit)	100%										
<p>Literatura:</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vajzović, E. – HRESTOMATIJA (Zbirka aktuelnih tekstova, objavljuje se pred početak semestra) 2. Vajzović, E., Informacijsko društvo i demokratija: građanska pismenost za digitalno doba (2017) 3. Collins, A. (2018) Savremene sigurnosne studije. 4. Vajzović, E. et.al. (2021) Medijska i informacijska pismenost: Dizajn učenja za digitalno doba. FPN UNSA 5. Vajzović, E., „Demokracija i nacionalna sigurnost“, (2009), FPN 6. Beridan, I., „Politika i sigurnost“. Sarajevo: Fakultet političkih nauka Sarajevo (2008) 										

	<p>7. Pavlović, V., Civilno društvo i demokratija, Čigoja štampa, (2004)</p> <p>8. Ustav Bosne i Hercegovine</p> <p>9. Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima – UN 1948</p> <p>10. Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Vijeće Europe, 1950</p> <p>Dopunska:</p> <p>11. Robert A. Dahl, Demokratija i njezini kritičari, Nakladno-istraživački zavod Politička kultura, Zagreb, 1999</p> <p>12. Held, D. Modeli demokratije, (1990)</p> <p>13. Čitanka ljudskih prava, zbornik radova (2001)</p> <p>14. Bakšić – Muftić, J. Sistem ljudskih prava, (2002)</p> <p>15. Bourghenthal, T., Međ. ljudska prava u sažetom obliku, Sarajevo (1998)</p> <p>16. Međunarodno pravo ljudskih prava, grupa autora, Beograd (2006)</p> <p>17. ostala literatura: Centar za ljudska prava Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Sva obavezna literatura dostupna na: http://fpn.unsa.ba/enastava/</p>
--	--

IZVEDBENI PLAN NASTAVE I VJEŽBI

Rad. Sedm.	Datum/sat	Naziv tematske cjeline	Plan vježbi	Datum/sat
1.	29.02.2024. 08:00: - 10:15	Upoznavanje sa syllabusom, ciljevima, sadržajem i metodama realizacije nastave, te metodama i kriterijima praćenja rada studenata, provjere znanja i ocjenjivanja.	Uvodni čas	29.02. 10:30 - 11:45
2.	07.03.2024. 08:00: - 10:15	Shvatanje, elementi, vrijednosti i razvoj demokratije, civilnog društva i ljudskih prava	Razrada osnovnih pojmova	07.03. 10:30 - 11:45
3.	14.03.2024. 08:00: - 10:15	Filozofsko – historijske pretpostavke za nastanak demokratije i ljudskih prava	Prezentacije pojmova, debate i diskusije	14.03. 10:30 - 11:45
4.	21.03.2024. 08:00: - 10:15	Razvoj ideje i modeli demokratije;	Prezentacije pojmova, debate i diskusije	21.03. 10:30 - 11:45
5.	28.03.2024. 08:00: - 10:15	Granice i mogućnosti demokratije Religijske i filozofske pretpostavke za razvoj ljudskih prava; Najznačajniji historijski dokumenti o ljudskim pravima	Prezentacije prikaza knjiga	28.03. 10:30 - 11:45
6.	04.04.2024.	Online nastava	Online nastava	04.04.

	08:00: - 10:15	Priprema za parcijalni ispit	Priprema za parcijalni ispit	10:30 - 11:45
7.	11.04.2024.	PARCIJALNI ISPIT	Parcijalni ispit	11.04.
8.	18.04.2024. 08:00: - 10:15	Demokratija i civilno društvo; građansko obrazovanje za demokratiju	Prezentacije, prikaza knjiga	18.04. 10:30 - 11:45
9.	25.04.2024. 08:00: - 10:15	Demokratija, ljudska prava i nacionalna sigurnost	Prezentacije prikaza knjiga	25.04. 10:30 - 11:45
10.	02.05.2024. 08:00: - 10:15	Međunarodni praznik rada - ND	01. i 02. Maj - ND	02.05. 10:30 - 11:45
11.	09.05.2024. 08:00: - 10:15	Opšta načela uživanja ljudskih prava; Univerzalnost ljudskih prava i generacije ljudskih prava	Prezentacije pojmov, debate i diskusije	09.05. 10:30 - 11:45
12.	16.05.2024. 08:00: - 10:15	Kviz Građanska i politička prava; Ekonomska, socijalna i kulturna prava	Prezentacije prikaza knjiga	16.05. 10:30 - 11:45
13.	23.05.2024. 08:00: - 10:15	Algoritamska demokratija	Prezentacije	23.05. 10:30 - 11:45
14.	30.05.2024. 08:00: - 10:15	Online nastava Sistem zaštite ljudskih prava u Evropi - Ljudska prava u Bosni i Hercegovini	Online nastava Prezentacije	30.05. 10:30 - 11:45
15.	06.06.2023. 08:00: - 10:15	Online nastava Priprema za završni ispit	Online nastava Priprema za završni ispit	06.06. 10:30 - 11:45
16.		ZAVRŠNI ISPITI		